

Medicinski fakultet u Osijeku i razina zdravstvene skrbi u općim bolnicama Slavonije - pogled iz Broda

Davorin Đanić

Medicinski fakultet u Osijeku, Opća bolnica "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod

Pregledni članak. UDK 614.2:614.39:378.6

Prispjelo: 4. studenoga 2008.

Povijest visokog medicinskoga obrazovanja u istočnoj Hrvatskoj počinje 1979. godine kada je u Osijeku osnovan Područni studij medicine pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1998. stvoreni su kadrovski i prostorni uvjeti za samostalan rad Medicinskoga fakulteta. U to vrijeme Medicinski fakultet predstavljao je temelje, a Klinička bolnica Osijek stručni okvir medicinskih znanosti u ovom dijelu Hrvatske. Kako bolest ne poznaje a medicinskom znanju ne mogu se postaviti granice, tako je Medicinski fakultet u Osijeku imao izrazito pozitivan utjecaj na stručni i znanstveni rad općih županijskih bolnica Slavonije. Odnos Medicinskoga fakulteta i općih bolnica bio je dvosmjernan. Nastavnici fakulteta, koji su zaposleni u općim bolnicama, utjecali su na povećanje opsega i razinu kvalitete zdravstvene skrbi na odjelima općih bolnica uvođenjem akademskih kriterija kao ključnih vrijednosti razvoja zdravstva. U razdoblju od 1998. do 2008. godine Medicinski fakultet omogućio je i značajno utjecao na povećanje broja zdravstvenih djelatnika iz općih bolnica Slavonije koji su postali fakultetski nastavnici i suradnici u nastavi. Oni su svoju znanstvenu i nastavnu aktivnost potvrdili vođenjem i suradnjom na nizu znanstvenih projekata, značajno većim brojem objavljenih stručnih i znanstvenih radova u visoko indeksiranim i međunarodno priznatim časopisima. Preko Medicinskoga fakulteta značajno je povećana stručna i znanstvena suradnja između klinika i odjela KB Osijek i odjela općih bolnica u Slavoniji.

Ključne riječi: Medicinski fakultet - Osijek, Opće bolnice - Slavonija

JUČER

Povijesni pregled medicinske znanosti u istočnoj Hrvatskoj

Područje istočne Hrvatske smješteno je na važnim putovima i raskrižjima južne i srednje Europe. Tijekom prve polovice 18. stoljeća u Slavoniji je zdravstvena skrb pretežno u rukama svećenika, te priučenih ranarnika i brijača. Posebice su na glasu bili franjevački liječnici u Osijeku i Virovitici, te isusovački liječnici u Požegi. Prve su bolnice u Slavoniji vojne bolnice. Stalna nazočnost brojnih vojnih postrojbi imala je veliki utjecaj na razvoj zdravstvene zaštite u Slavoniji, jer su mnogi kirurzi-obrtnici stizali s vojskom koja je dolazila na zimovanje ili je prolazila slavonskim područjem zbog vojnih operacija (1). Za nastanak visokoga učilišta u nekom kraju odlučni su politički, gospodarski i kulturni uvjeti. Hrvatskoj se iz političkih prilika dugo vremena svjesno onemogućavalo osnivanje visokih učilišta kako bi se odgodila politička samostalnost koja prati gospodarske i druge vidove razvoja društvene zajednice. Povijest medicinskoga obrazovanja u istočnoj Hrvatskoj počinje godine 1874. kada su osnovana dva liječnička društva Sbor liečnika kr. Hrvatske i Slavonije sa sjedištem u Zagrebu, današnji Hrvatski liječnički zbor i Društvo slavonskih liečnikah u Osijeku. Društvo slavonskih liječnika okupljalo je liječnike od Osijeka do Pakraca i imalo je 20 Pravila rada društva. U I. je pravilu zapisano: "Zadatak društva je njegovanje liečničkih znanosti i davanje predloga za podupiranje zdravstvenih interesa zemlje i grada Osieka, napokon čuvanje i promicanje interesa liečničkog stališa i kolegijalnog života". U trećoj godini djelovanja Slavonsko liječničko društvo utemeljilo je prvi hrvatski medicinski časopis "Glasnik društva slavonskih liečnika" koji je sadržavao "isključivo liečničke članke i strogo liečničke predmete..". U Glasniku su prezentirani radovi, stremljenja i problemi tadašnjih liječnika u istočnoj Hrvatskoj (2). U dvadesetom je stoljeću dr. Andrija Štampar pokazao kako se narod može okupi-

ti u izuzetan pokret za zdravlje. U svom govoru kao predsjednik Prve skupštine Svjetske zdravstvene organizacije, 25. lipnja 1948. godine, rekao je među ostalim "Svaka zemlja ima svoje osobitosti, te ono što je dobro za jednu ne može se primijeniti na drugu. Ali postoji jedna osnovna istina koja se odnosi na sve, a to je da svaki čovjek ima pravo na zdravlje".

Novija povijest visokog medicinskoga obrazovanja na ovim prostorima počinje 28. rujna 1979. godine kada je u Osijeku osnovan Područni studij medicine pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s planom i programom Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Osnivanjem Znanstvene jedinice za kliničko-medicinska istraživanja Opće bolnice Osijek 21. prosinca 1980. godine, ova se regija intenzivno uključila u organiziranu i koordiniranu znanstvenu aktivnost. Od 1982. godine Znanstvena jedinica izdaje znanstveno-stručni časopis "Medicinski vjesnik". 15. prosinca 1988. godine osniva se Znanstvena jedinica Medicinskoga centra u Slavonskim Brodu. Programski zadaci proizlazili su iz dugoročne potrebe za znanstvenim istraživanjima, a rad se odvijao u sklopu redovite djelatnosti i suradnjom sa znanstveno-istraživačkim institucijama regije, Republike i međunarodne razine. Kratkotrajno taj rad je prekinut žestokom ratnom agresijom. U tom vremenu stvaranja Hrvatske države zdravstveni radnici suočeni s ogromnim ratnim stradanjem na zadivljujući način proveli su svoju odgovornost prema Domovini i pozivu. U potpunosti su bili posvećeni medicinskom zbrinjavanju velikog broja ranjenih s težnjom da spriječe, smanje ili barem ublaže posljedice ratnih stradanja. Kroz teška poratna vremena stvarani su kadrovski, prostorni i organizacijski uvjeti za osamostaljenje medicinskoga fakulteta. 22. rujna 1998. godine svečano je otvoren Medicinski fakultet u Osijeku. Tada je istaknuto: "Medicinski fakultet je temelj, a Klinička bolnica stručni okvir medicinskih znanosti u Osijeku čije je cjelokupno osoblje, liječnici i studenti, 1991. položilo ispit domoljublja, humanosti i stručnosti" (3).

U opsežnom obrazloženju o osnivanju Medicinskoga fakulteta u Osijeku između ostaloga stoji:

- ostvarivanjem vlastitog znanstvenog rada, kreativnog i znanstvenog razvoja liječnika ove sredine, uzdigla bi se medicinska kultura liječnika u Slavoniji i Baranji, koja znatno zaostaje u pogledu zdravstvene zaštite i medicinskih kadrova u odnosu na ostale regije u RH
- istočna Hrvatska se razlikuje od ostalih dijelova RH u mnogim aspektima pa bi joj samostalna medicinska naobrazba omogućila puni razvoj lokalnih specifičnosti, ne sprječivši joj usvajanje i primjenu svih opće prihvaćenih svjetskih standarda
- Studij medicine koji djeluje u Osijeku, odnosno istočnoj Hrvatskoj, pokriva potrebe za liječnicima u pet županija: Županija osječko-baranjska, Županija brodsko-posavska, Županija požeško-slavonska, Županija vukovarsko-srijemska, Županija virovitičko-podravska, te dio Županije bjelovarsko-bilogorske
- važno je naglasiti specifičnosti regije uvjetovane klimatsko-zemljopisnim činiocima (endemska nefropatija, specifična opterećenost regije zoonozama, te incidencijom i prevalencijom zaraznih bolesti), a posebice katastrofalnom sanitarnom situacijom novooslobođenih teritorija (hrvatsko Podunavlje)
- novonastala situacija uvjetovala je veliki interes za studiranje u Osijeku hrvatskog naroda iz sjeverne Bosne, Vojvodine, Mađarske i Austrije
- Medicinski fakultet u Osijeku planira opsežan i specifičan stručno-nastavni odnos sa svim istočno hrvatskim medicinskim središtima: Slavonski Brod, Požega, Vinkovci, Vukovar, Nova Gradiška, Našice, Virovitica. Svaki medicinski stručnjak u tim središtima imat će jednake uvjete da postane nastavnik Fakulteta, a medicinska ustanova da postane nastavna osnova. Na taj bi se način akademsko ozračje prenosilo na druge sredine, a Fakultet bi doista bio istočno hrvatski, a ne samo osječki (4).

DANAS

Živimo u vremenu globalizacije a ona malim zemljama pruža mogućnost da izraze svoju originalnost. Pred stanovništvom Hrvatske su obrazovni i zdravstveni izazovi koji su posljedica ratnoga i tranzicijskoga nasljeđa, ali i inertnog prihvaćanja novih životnih stilova i običaja na području prehrane (brza hrana), rada (divlji kapitalizam), stanovanja, obiteljskoga i spolnoga života, odnosa prema okolišu itd. (4). Dobar zdravstveni i obrazovni sustav ima sposobnost da se prilagodi potrebama stanovništva koje opslužuje, a unutar mogućnosti društva u kojemu djeluje. Brojne dinamične promjene u društvu, posebno u obrazovanju i zdravstvu srodnim sektorima zahtijevaju promjene dosadašnjeg obrazovnoga i zdravstvenoga sustava. Reforma sustava zdravstva u našoj zemlji vrlo je specifična, kao što su uostalom specifične prilike u kojima se zemlja nalazi. Povećane zdravstvene potrebe zadovoljavaju se ne prevelikim zdravstvenim kapacitetima, sa skromnim brojem zdravstvenih profesionalaca uz naglašeno oskudna financijska sredstva. Oduvijek je u zdravstvu i medicinskoj znanosti jedna od najvažnijih tema bila organizacija rada između medicinskoga fakulteta i bolnica te razina kvalitete zdravstvene skrbi kao rezultat tih odnosa.

Glavni argument za postojanje Medicinskoga fakulteta u Osijeku nije samo veći broj liječnika za ovu hrvatsku regiju, već i utjecaj akademskoga ozračja na promicanje kvalitete zdravstvene

skrbi. To znači da bez fakulteta nema akademskih kriterija, natjecanja za titule i zvanja, izazova rada sa studentima i interakcije sa strancima. Bez povezanosti s fakultetom nema pravog istraživačkoga rada i nema napretka medicinske razine koju suvremeni i tehnološki razvoj medicine zahtijeva (5,6).

Dobro je poznat međusobni odnos Fakulteta i Kliničke bolnice Osijek. Zajednički su ciljevi i interesi: promicanje stručnoga, nastavnoga, znanstveno-istraživačkoga rada, uvođenje jedinstvenoga radnoga vremena za djelatnike Kliničke bolnice koji pored zdravstvene djelatnosti obavljaju i nastavnu djelatnost, mogućnost specijalizacije nastavnika pretkliničkih struka, mogućnost odabira kandidata za specijalizaciju iz redova djelatnika izabranih za istraživačka zvanja, ušteda financijskih sredstava. Kadrovske potrebe Fakulteta u najvećem dijelu popunjene su stručnjacima Kliničke bolnice Osijek, dijelom stručnjacima iz inozemstva, podrijetlom iz istočne Hrvatske, a preostali kadrovi afirmirani su nastavnici iz Zagreba. Od prvoga dana, na temelju kriterija kvalitete u nastavi kliničkih predmeta zaposleni su afirmirani stručnjaci iz općih bolnica Slavonije (Slavonski Brod, Požega, Vinkovci) od kojih su neki i do sada radili kao nastavnici Područnoga studija ili Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Za bilo koji medicinski fakultet iznimno je važno da posjeduje kvalitetne kadrove koji će provoditi dobru nastavu, ali i aktivno sudjelovati u znanosti. Nerijetko za nastavu nije važno da nastavnik bude ekspert već da zna studentima prenijeti znanje. Međutim u situacijama kada je nastavnik opterećen trolistom "struka, znanost, nastava" najčešće trpi nastava koja ne zadovoljava traženu razinu kvalitete. Znanost u našoj zemlji ima ponajprije obrazovnu funkciju (7).

Nakon deset godina zajedničke suradnje nastavnici Medicinskoga fakulteta, a zdravstveni djelatnici općih bolnica, iako uz nemale otpore, pomalo uvode akademske kriterije kao temeljne vrijednosti razvoja zdravstva u svojim radnim sredinama. Za nove odnose potrebni su i novi ljudi. Za specijalizacije i za potrebe nastave pokušavaju se angažirati novi, mladi, ambiciozni liječnici iz cijele Slavonije po "novačkom sistemu" i tako izbjeći "tradicionalnu" katastrofalnu i zahtjevima današnjeg vremena neprimjerenu kadrovsku politiku. U proteklih deset godina značajno je porastao broj fakultetskih nastavnika iz općih bolnica. Dok je 1998. godine u nastavi sudjelovao samo jedan docent, danas 2008. godine iz Opće bolnice "Dr. J. Benčević", Slavonski Brod sudjeluju u nastavi jedan redoviti profesor, dva izvanredna profesora, dva docenta, dva viša asistenta i dva naslovna asistenta, iz Opće bolnice Požega jedan izvanredni profesor i dva docenta, iz Opće bolnice Vinkovci jedan docent. Nastavnici su voditelji katedri na Medicinskom fakultetu, članovi različitih fakultetskih odbora i povjerenstava, voditelji i suradnici na poslijediplomskim i stručnim studijima Sveučilišta u Osijeku, kao i suradnici na stručnim i poslijediplomskim doktorskim studijima Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. U istom razdoblju značajno se povećani broj i kvaliteta radova objavljenih u međunarodno citiranim časopisima. Autori ili suautori su nekoliko sveučilišnih udžbenika. Nastavnici iz općih bolnica postali su voditelji i suradnici na nekoliko znanstvenih projekata odobrenih od Ministarstva znanosti RH i suradnici na međunarodnim projektima (Tablica 3). Značajno je povećan broj organiziranih znanstvenostručnih sastanaka u općim bolnicama, broj aktivnog sudjelovanja u poslijediplomskom usavršavanju kao i na međunarodnim kongresima i simpozijima.

TABLICA 1.
 Nastavnici i suradnici Medicinskog fakulteta u Osijeku iz općih bolnica Slavonije 2008.godine
 TABLE 1

Teachers and associates of the Faculty of Medicine Osijek coming from general hospitals in Slavonia in the year 2008

	OB Slavonski Brod/ General Hospital Slavonski Brod	OB Požega/ General Hospital Požega	OB Vinkovci/ General Hospital Vinkovci
redoviti profesor/ full professor	1		
izvanredni profesor/ associate professor	2	1	
docent/ assistant professor	2	2	1
viši asistent / senior assistant	2		
asistent/ assistant	2		
UKUPNO TOTAL	9	3	1

TABLICA 2.
 Publicirani radovi u periodu 1998.-2008. godina
 TABLE 2

Papers published in the period 1998-2008

	OB Sl. Brod GH Sl. Brod	OB Požega GH Požega	OB Vinkovci GH Vinkovci
radovi objavljeni u CC/ papers published in journals indexed in <i>Current Contents</i>	30	19	1
radovi objavljeni u ostalim publikacijama/ papers published in other journals	49	6	1
UKUPNO TOTAL	79	25	2

Zbog ovih činjenica stručni okvir medicinske znanosti proširio se izvan KB Osijek te je Statutom Medicinskoga fakulteta iz 2004. godine potvrđeno da uz KB Osijek nastavne baze čine i Opća bolnica "dr. Josip Benčević" u Slavanskom Brodu i Opća županijska bolnica Požega. One su potvrdile da posjeduju kvalitetan nastavni kadar, visokokvalitetnu zdravstvenu skrb bolesnika, primjerenu stručnu knjižnicu i povezanost sa svjetskim informatičkim mrežama. U Općoj bolnici u Slavanskom Brodu klinička se nastava održavala na Odjelu za otorinolaringologiju, kirurgiju glave i vrata i na Odjelu za dječje bolesti,

a Bolnica je za studente osigurala besplatnu prehranu i primjereno prebivalište unutar bolničkoga kruga. Pozitivnim utjecajem Medicinskoga fakulteta povećana je količina i kakvoća stručne i znanstvene suradnje između KB Osijek i njenih klinika i odjela općih bolnica Slavonije.

TABLICA 3.

Popis znanstvenih projekata odobrenih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske u kojima sudjeluju kao voditelji ili suradnici nastavnici Medicinskog fakulteta u Osijeku iz općih bolnica Slavonije

TABLE 3

List of research projects approved by the Ministry of Science, Education and Sports of the Republic of Croatia, in which teachers of the Faculty of Medicine in Osijek and general hospitals of Slavonia participate as principal investigators or collaborators

Primjena načela medicine osnovane na znanstvenim spoznajama u općoj bolnici šifra projekta/project code: 184-0000000-3459 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Davorin Đanić
Utjecaj genetičkih i okolišnih činitelja na razvoj astme u djece šifra projekta/project code: 219-06220228-2058 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Neda Aberle
Endemska nefropatija u Hrvatskoj, epidemiologija, dijagnostika i etiopatogeneza šifra projekta/project code: 108-0000000-0329 voditelj projekta/principal investigator: doc. dr.sc. Bojan Jelaković
Istraživanje epidemiologije moždanog udara u Hrvatskoj šifra projekta/project code: 0127071 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Dragutin Kadojić
Kronična rana- detekcija, prevencija i liječenje šifra projekta/project code: 02119191 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Janko Hančević
Modulacija funkcije ljudskih regulacijskih T-limfocita šifra projekta/project code: 021-1080229-0337 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Alenka Gagro
Demokratski pokret, velikosrpska agresija i Domovinski rat u istočnoj Hrvatskoj šifra projekta/project code: 252-2522632-2626 voditelj projekta/principal investigator: dr.sc. Ivan Jelić
Računalna obrada i prijenos slike u patologiji šifra projekta/project code: 0108238 voditelj projekta/principal investigator: prof. dr.sc. Sven Seiwert

Nakon deset godina zajedničke suradnje općih bolnica Slavonije i njihovih zdravstvenih djelatnika s Medicinskim fakultetom u Osijeku mogu se istaknuti sljedeće prednosti, nedostaci i problemi:

1. Prednosti

- a. Poticaj habilitiranim nastavnicima za daljnje stručno i znanstveno usavršavanje
  - sustavnim praćenjem literature i kompjutorskih baza podataka
  - aktivnim sudjelovanjem na znanstvenim skupovima
  - uključivanjem u radne skupine i multilateralne projekte
  - predlaganjem i vođenjem znanstvenih projekata
  - mentorstvom u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radnji
- b. Širenje znanstvenoga načina mišljenja i rada na okolinu
- c. Mogućnost praktične izobrazbe studenata, specijalizanata u vlastitoj ustanovi (bedside teaching)

d. Uključivanje vanjskih suradnika u stručni, znanstveni i nastavni rad u općim bolnicama

- e. Mogućnost lakšeg i kvalitetnijeg organiziranja domaćih i međunarodnih stručnih, znanstvenih sastanaka, kongresa, seminara i tečajeva trajnog usavršavanja
- f. Manja opterećenost konzervativnošću i dogmama negoli u većim akademskim zajednicama

2. Nedostaci

- a. Ograničenost ili čak nepostojanje "akademske atmosfere" u lokalnim sredinama
- b. Izbijanje s radnog mjesta radi nastave
- c. Ograničena mogućnost vođenja praktične nastave izvan vlastite ustanove
- d. Ograničeno sudjelovanje u institucionalnim i izvaninstitucionalnim zbivanjima i djelatnostima na fakultetu (radne grupe, povjerenstva, neformalne rasprave)

3. Problemi

a. Financiranje dislocirane nastave

- ako studenti obavljaju praktičnu nastavu u suradničkoj ustanovi, je li matični fakultet, osim pokriva osobnog dohotka ili honorara nastavnika, spreman sudjelovati u financiranju praktičnog radaa studenata tako da participira u troškovima njihovog smještaja, režijskih troškova suradničke ustanove vezanih uz rad studenata i sl.

b. Stav studenata prema obavljanju praktičnoga rada u suradničkoj ustanovi

- može biti pozitivan, ali i negativan

SUTRA

Zahtjevi akademske medicinske i zdravstvene službe stalno rastu. Jača utjecaj drugih disciplina na razvoj medicine i zdravstva kao i internacionalizacija medicinske znanosti i prakse. Spoznaje se uloga medicine temeljene na dokazima. Prakticiranje medicine utemeljene na znanstvenim spoznajama znači da kliničari na raznim stupnjevima iskustva i stručne osposobljenosti sami sebe usmjeravaju u učenju, te trajno profesionalno napreduju i razvijaju timski rad, a sve u cilju boljeg i učinkovitijeg liječenja svojih pacijenata (8).

"Danas-sutra" u edukaciji će se ostvariti značajan pomak s tradicionalnoga na mješoviti oblik podučavanja pri čemu će važnu ulogu imati virtualno edukacijsko okruženje bogato multimedijским edukacijskim sadržajima tematskih predavanja, video-prikaza uzimanja fizikalnih statusa, prikaza manjih kirurških zahvata i slično. Sustavno uvođenje e-učenja koje obuhvaća uporabu novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija (ICT), osnova je unaprjeđenja obrazovnoga procesa s ciljem što

boljeg usvajanja znanja i vještima. S druge strane, uvođenje suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija osigurava mobilnost znanja i spoznaja između fakulteta, kliničke bolnice, općih bolnica, kolega liječnika ili drugih zainteresiranih disciplina iz bilo kojeg dijela svijeta. Kao posljedica toga postati ćemo dijelovi skupine čije se znanje trenutačno zbraja, proširuje i uspoređuje.

Spoznat ćemo vrijednosti naših fakulteta i bolnica kada se bude-mo morali u svim segmentima uspoređivati s fakultetima Europe i uklopiti u kriterije koje određuje Europska unija.

REFERENCE

1. Živaković-Kerže Z. Razvoj zaštite zdravlja u Slavoniji, poseban osvrt na Osijek. HČJZ. 2008;4. Dostupno na <http://www.hcjz.hr/clanak.php?id=13792>.
2. Belicza B. 125-ta obljetnica konstituirajuće skupštine "Društva slavonskih liječnika u Osijeku" održane 15. prosinca 1874. godine. Med Vjesn. 1999;31:11-6.
3. Otvoren medicinski fakultet u Osijeku. Liječn Novine 1998;140:23.
4. Elaborat o osnivanju Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Osijek 1998.
5. Letica S. Temeljna načela za kreiranje zdravstvene politike. HČJZ. 2008;4. Dostupno na <http://www.hcjz.hr/clanak.php?id=13800>.
6. Marušić M, Sapunar D. Obrazloženje potrebe osnivanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Liječ. Vjesn. 1996; 118:133-138.
7. Marušić M. Slobodna Hrvatska, znanost i znanstveni kriteriji. U: Polšek D, urednik. Vidljiva i nevidljiva akademija. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar; 1998. str 47-56.
8. Božikov J. Medicina utemeljena na znanstvenim spoznajama. Medix. 2005;58:52-3.

THE IMPACT OF OSIJEK FACULTY OF MEDICINE ON THE LEVEL OF HEALTH CARE PROVIDED IN SLAVONIAN GENERAL HOSPITALS - A VIEW FROM THE CITY OF SLAVONSKI BROD

Davorin Đanić

Faculty of Medicine Osijek. General Hospital "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod

ABSTRACT

The history of higher medical education in the Eastern Croatia began in 1979 when the Satellite Study of Medicine was founded in Osijek within the framework of the University of Zagreb, Faculty of Medicine. In 1998 both personnel and technical conditions for autonomous work of the Faculty of Medicine were fulfilled. At that time, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Medicine and the University Hospital Osijek represented the corner stone of the medical science and clinical expertise in this part of the country. Since medical information, as well as illness itself knows no boundaries, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Medicine positively influenced both the professional and scientific work of the majority of Slavonian county hospitals. The Faculty of Medicine and general hospitals had a two-way relationship. Faculty teachers, who worked at general hospitals, contributed to the health care improvement at their departments by introducing academic criteria as key values for the development of health services. Their participation in international congresses and projects, as well as growing number of published, internationally cited, research papers show remarkable scientific advancement. General hospitals in Slavonski Brod and Požega became teaching bases for students' practical education. Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Medicine and general hospitals have interacted successfully and general hospitals have always kept the Faculty updated with health care issues, preventing its fall into "preclinical self isolation".

Key words: Faculty of Medicine Osijek, general hospitals in Slavonia